

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **68083** (13) **U**
(51) МПК (2012.01)
G01N 33/12 (2006.01)
G01N 21/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2011 11316	(72) Винахідник(и): Богатко Надія Михайлівна (UA), Букалова Наталія Володимирівна (UA), Богатко Леонід Мечиславович (UA), Мурза Іван Георгійович (UA)
(22) Дата подання заявки: 26.09.2011	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 12.03.2012	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 12.03.2012, Бюл.№ 5	(73) Власник(и): Богатко Надія Михайлівна, вул. Академіка Вула, 6, кв. 97, м. Біла Церква, Київська обл., 09100 (UA), Букалова Наталія Володимирівна, вул. Героїв Чорнобиля, 5, кв. 78, м. Біла Церква, Київська обл., 09100 (UA), Богатко Леонід Мечиславович, вул. Академіка Вула, 6, кв. 97, м. Біла Церква, Київська обл., 09100 (UA), Мурза Іван Георгійович, бул. Старшинова, 25, кв. 13, м. Феодосія, АР Крим, 98100 (UA)

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕНСИВНОСТІ КОЛЬОРУ БАРАНИНИ ФОТОМЕТРИЧНИМ МЕТОДОМ

(57) Реферат:

Спосіб визначення інтенсивності кольору баранини фотометричним методом при використанні нарізаної м'язової тканини з найдовшого м'яза спини перпендикулярно напрямку м'язового волокна полягає в тому, що вимірюють оптичну густину м'язової тканини на фотометрі фотоелектричному в кюветі.

UA 68083 U

Корисна модель належить до сільського господарства, зокрема, до ветеринарної медицини, і може бути використана для визначення інтенсивності кольору баранини при визначенні її якості у виробничих лабораторіях на потужностях з переробки м'яса, у державних лабораторіях ветеринарної медицини та у лабораторіях ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчому ринку. За результатами цього методу можна отримати кількісні значення при оцінці якості баранини.

Аналогом корисної моделі є метод визначення загального вмісту пігментів в м'ясі [1], в якому використовують витяжку з свіжих м'язів забійних тварин. По інтенсивності забарвлення м'ясної витяжки з хлорацетоном визначають її оптичну щільність на фотометрі фотоелектричному та встановлюють загальну кількість пігментів при використанні калібрувального графіку в мг в 1 г м'язів. Недоліком даного методу є те, що дослідження повинні проводити відразу після забою тварин. Крім того, метод громіздкий, довготривалий та дає похибку у визначенні 10-15 %.

Найближчим аналогом корисної моделі є метод визначення кольору м'яса і м'ясних продуктів за допомогою монохроматору УМ-2 [2], в якому використовують зняття спектрів відображення селеновим фотоелементом кольору м'яса і м'ясних продуктів при різних довжинах хвилі 545 нм, 582, 650 нм. Як еталон для побудови градуйованого графіка і проведення аналізу використовують молочне скло із відомим коефіцієнтом відображення, що відкалібрований по свіжоприготованому оксиду магнію. Недоліком даного методу є те, що він громіздкий та довготривалий у підготовці, виконанні та підрахунку, оксид магнію не стійкий. Крім того, метод дає похибку у визначенні 15-20 %.

В основу даної корисної моделі поставлена задача - визначити інтенсивність забарвлення кольору баранини шляхом вимірювання оптичної густини на фотометрі фотоелектричному в пробі м'язової тканини. Дана корисна модель забезпечить достовірність результатів при встановленні якості баранини.

Задача вирішується тим, що нарізають м'язову тканину з найдовшого м'яза спини перпендикулярно напрямку м'язового волокна розміром: шириною 1,7-1,8 см, висотою 3,0-3,2 см, товщиною 0,2-0,4 см. Досліджувану пробу м'яса поміщають у кювету з товщиною поглинаючого світла 1,0 см. Потім вимірюють інтенсивність забарвлення м'язової тканини на фотометрі фотоелектричному при довжині хвилі 520-525 нм (зелений світлофільтр). Як контрольну пробу використовують дистильовану воду.

Етапи вирішення даної задачі наведені у нижчезазначених прикладах.

Приклад 1. Для розробки методу використовують нарізану м'язову тканину з найдовшого м'яза спини перпендикулярно напрямку м'язового волокна розміром: шириною 1,5-1,7 см, висотою 2,8-3,0 см, товщиною 0,4-0,6 см. Досліджувану пробу м'яса поміщають у кювету з товщиною поглинаючого світла 1,0 см. Потім вимірюють інтенсивність забарвлення м'язової тканини на фотометрі фотоелектричному при довжині хвилі 510-515 нм (зелений світлофільтр).

Приклад 2. Для розробки методу використовують нарізану м'язову тканину з найдовшого м'яза спини перпендикулярно напрямку м'язового волокна розміром: шириною 1,4-1,5 см, висотою 2,6-2,8 см, товщиною 0,6-0,8 см. Досліджувану пробу м'яса поміщають у кювету з товщиною поглинаючого світла 1,0 см. Потім вимірюють інтенсивність забарвлення м'язової тканини на фотометрі фотоелектричному при довжині хвилі 545-550 нм (зелений світлофільтр).

Приклад 3. Для розробки методу використовують нарізану м'язову тканину з найдовшого м'яза спини перпендикулярно напрямку м'язового волокна розміром: шириною 1,7-1,8 см, висотою 3,0-3,2 см, товщиною 0,2-0,4 см. Досліджувану пробу м'яса поміщають у кювету з товщиною поглинаючого світла 1,0 см. Потім вимірюють інтенсивність забарвлення м'язової тканини на фотометрі фотоелектричному при довжині хвилі 520-525 нм (зелений світлофільтр).

Порівняльна оцінка результатів випробування вищезазначених способів визначення інтенсивності кольору баранини з найближчим аналогом наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняння методів визначення інтенсивності кольору баранини з найближчим аналогом

№ п/п	Показники, що порівнюються	Найближчий аналог	Приклади		
			1	2	3
1	2	3	4	5	6
1.	Кількість проби м'язів	15,0-20,0 г м'язової тканини розрізають на шматочки 0,4- 0,5 см	М'язова тканина розміром: ширина 1,5- 1,7 см; висота 2,8-3,0 см; товщина 0,4- 0,6 см	М'язова тканина розміром: ширина 1,4- 1,5 см; висота 2,6-2,8 см; товщина 0,6- 0,8 см	М'язова тканина розміром: ширина 1,7- 1,8 см; висота 3,0-3,2 см; товщина 0,2- 0,4 см
2.	Прилад	монохроматор УМ-2	фотометр фотоелектричний	фотометр фотоелектричний	фотометр фотоелектричний
3.	Контрольна проба при дослідженні	молочне скло із свіжоприготовле- ним 10 %р-н оксиду магнію	дист. вода	дист. вода	дист. вода
4.	Довжина хвилі, нм	545, 582, 650	510-515	545-550	520-525
5.	Товщина кювети поглинаючого світла	3,0 см	1,0 см	1,0 см	1,0 см
6.	Швидкість визначення досліджу	1 год. 50 хв.	10-15 хв.	10-15 хв.	10-15 хв.
7.	Стабільність показників оптичної густини, %	84,8	91,7	94,6	99,4
8.	% співвідношення результатів досліджень до загального вмісту пігментів в м'ясі	-	92,5	95,5	98,7
9.	% співвідношення результатів досліджень до вологоутримувальної здатності м'яса	-	94,2	94,7	99,2

Дані таблиці 1 свідчать, що стабільність показників оптичної густини при встановленні інтенсивності кольору баранини була найбільшою у прикладі № 3 - 99,4 %. Також більш достовірні дані (у 98,7 %) були отримані в порівнянні до методу визначення загального вмісту пігментів в м'ясі та (у 99,2 %) до методу визначення вологоутримувальної здатності м'яса баранини в прикладі № 3.

Використовуючи метод за прикладом № 3, ми визначили інтенсивність кольору баранини по оптичній густині на 34 пробах м'язової тканини, отриманої від різних вікових груп тварин. Результати наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Показники оптичної густини по інтенсивності кольору баранини

№ п/п	М'ясо баранини	Кількість проб	Показники оптичної густини інтенсивності кольору за третім прикладом в Белах (Б)
1.	Баранина, отримана від тварин віком 10 міс.	12	2,257±0,064 (2,193-2,321)
2.	Баранина, отримана від тварин віком 12 міс.	14	3,742±0,118 (3,684-3,860)
3.	Баранина, отримана від тварин віком 14 міс.	8	4,061±0,124 (3,932-4,185)

Проведеними дослідженнями визначено, що інтенсивність кольору по оптичній густині баранини, отриманої від тварин віком 10 міс., становить 2,257±0,064 Б; у баранини, отриманої від тварин віком 12 міс. - 3,742±0,118 Б; у баранини, отриманої від тварин віком 14 міс. - 4,061±0,124 Б. Ці дані були стабільними в 99,4 % та достовірними в 98,7 %, отже ці показники можна використовувати при визначенні якості баранини.

Крім того, слід зазначити, що метод є експресним, простим у виконанні, а його результати дають конкретні кількісні показники за інтенсивності кольору баранини.

Метод за прикладом № 3 нами пропонується як кількісний спосіб для визначення інтенсивності кольору баранини поряд з іншими методами визначення даних якостей (вміст пігментів, вологоутримувальна здатність, величина рН, вміст води, органолептика тощо) [3, 4]. Метод має перевагу перед існуючими методами визначення якості баранини в тому, що результати мають конкретне, достовірне кількісне значення.

Джерела інформації:

1. Антипова Л.В., Глотова И.А., Рогов И.А. Определение цветности мяса и мясных продуктов. // Методы исследования мяса и мясных продуктов. - М.: Колос, 2001. - С. 204-211.

2. Антипова Л.В., Глотова И.А., Рогов И.А. Определение общего содержания пигментов в мясе. // Методы исследования мяса и мясных продуктов. - М.: Колос, 2001. - С. 91-100.

3. Методичні рекомендації щодо проведення біохімічних та мікроскопічних досліджень м'яса та м'ясопродуктів при визначенні їх ветеринарно-санітарної оцінки / В.В. Касянчук, Н.М. Богатко, 2003. - 52 с.

4. ДСТУ ЕЭК ООН ECE/TRADE/ 308:2007 Баранина. Туші та відруби. Настанови щодо постачання і контролювання якості. - К.: Держспоживстандарт України, 2009. - 67 с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб визначення інтенсивності кольору баранини фотометричним методом при використанні нарізаної м'язової тканини з найдовшого м'яза спини перпендикулярно напрямку м'язового волокна, який **відрізняється** тим, що використовують м'язову тканину розміром: шириною 1,7-1,8 см, висотою 3,0-3,2 см, товщиною 0,2-0,4 см при вимірюванні її оптичної густини на фотометрі фотоелектричному в кюветі з товщиною поглинаючого світла 1,0 см при довжині хвилі 520-525 нм.

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601